14e JAARGANG — CURAÇAO DEN 9n JANUARI 1896 — N° 680

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag. Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling. Voor het Buitenland per jaar fl. 10,— Afzonderlijke nummers fl. 0,20. Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra. Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti. Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl 10,— pa anja. Un number sō fl. 0,20. Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

Fr. Ambrosius Jacobus Joannes van Baars,

VAN DE ORDE DER PREDIKHEEREN,

TIJDELIJK APOSTOLISCH ADMINISTRATOR VAN HET VICARIAAT VAN CURAÇAO,

AAN ZIJNE MEDEPRIESTERS EN ZIJNE GELOOFSGENOOTEN

ZALIGHEID IN DEN HEER.

Een zware slag heeft ons dierbaar Vicariaat getroffen. Den 19 December ontvingen wij per telegram het treurig bericht, dat Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten, Titulair Bisschop van Marciana en Apostolisch Vicaris van Curaçao ons door den dood was ontrukt. Is met dien dood de strijd volstreden en het zware lijden geëindigd van onzen dierbaren Vader in Christus; Zijn heengaan heeft in ons hart een diepe wonde geslagen.

Met droefheid staren wij op den doorluchtigen Overledene, wiens aandenken ons steeds ten zegening blijft. (Eccl. XLV, 1.) Wij bewonderden in Hem den man des geloofs en des gebeds, ijverend en strijdend voor de verheerlijking van Gods naam en de uitbreiding van Zijn dienst; wij eerden Hem als den Hoogepriester naar Gods hart, die smeekend zijn handen ten hemel hief en zegenend ze over zijn volk uitstrekte; wij beminden Hem als den liefdevollen Vader vol toewijding en vol bezorgdheid voor het geestelijk en het tijdelijk welzijn zijner geliefde kinderen. Het behoud huns geloofs en hun christelijke levenswandel was voortdurend het voorwerp Zijner bisschoppelijke zorg en werkzaamheid.

Vooral waakte Zijne Doorl. Hoogwaardigheid voor de christelijke opvoeding der jeugd. Hun aanstaand lot joeg Zijn vaderhart angst en vrees aan. Hij zag het ongeloof in verbond met het zedenbederf, tot verwoesting van geest en hart en ten verderve der gansche maatschappij, onbeschaamder en meer spottend optreden. Om dat onheil te voorkomen en dat gevaar van hunne hoofden af te weren, bevorderde en ondersteunde Hij alom met buitengewone offers en krachtsinspanning het katholieke onderwijs als het eenige en zekere middel tot redding.

Voor Zijne priesters was onze Bisschop een waardig hoofd en stichtend voorbeeld, voor Zijne religieusen een bezorgde, medelijdende vader, voor de armen een weldoener, voor de zwakken een steun, voor de bedroefden een trooster, voor andersgezinden een vriend, een ware vader voor al Zijn kinderen, die nooit van Hem heengingen zonder dat een straal van hoop was neergeschoten in hun hart en zij wederom met nieuwen moed en nieuwe kracht bezield waren.

Een ieder naderde dan ook den dierbaren Overledene tijdens Diens leven zonder de minste vrees en openbaarde Hem met groot vertrouwen de geheimen of de wonden zijns harten. En geen wonder! Bij zijn eerste verschijnen reeds had Zijn Doorluchtige Hoogwaardigheid den aangenaamsten indruk op de harten gemaakt en hunne geheele genegenheid gewonnen. Want er lag, naar het voorbeeld van Zijn goddelijken Meester, over Zijn gelaat een zoete kalmte, die de zuivere en heldere weerkaatsing was van de zachtmoedigheid en goedheid zijns harten. Zijn optreden, geheel in overeenstemming met zijne schoone wapenspreuk: *In vinculo pacis, in den band des vredes*, is steeds geweest zonder eenige aanmatiging en vol eenvoud, vol toegeeflijkheid en ootmoed, vol voorkomendheid en liefde.

Ja, zonder vrees van tegenspraak te zullen ondervinden durven wij openlijk de getuigenis afleggen: *Hij was bemind bij God en bij de menschen.* (Eccl. XLV, 1.) Maar juist daarom moest Z. D. H. door het vuur der beproeving worden gelouterd en geheiligd. Immers de H. Schrift verkondigt ons deze waarheid luide en de feiten van vele eeuwen bewijzen het zonneklaar: *dien God bemint, beproeft Hij.* (Tob. XII, 13.)

Met vele genadegaven en zegeningen had God zijnen dienaar verrijkt. Hij had Hem door de priesterwijding reeds een ereplaats in Zijn Kerk aangewezen, maar nog hooger verhief Hij Hem door de bisschoppelijke zalving, toen Hij Hem aanstelde tot Prins der Kerk. Echter Hij zou Zijn dienaar ook in navolging van den Goddelijken Meester, naar mate dier hoogere verheffing dieper vernederen op den lijdensweg van dit leven.

Een vreeselijke ziekte, voor den mensch even vernederend als hopeloos en smartelijk, deed God op het onverwachts komen over zijn uitverkorene. Ontzettende beproeving! Was deze in staat zijne lichamelijke krachten te breken, op zijn zielskracht stuitte zij af, zijn vertrouwen op God bracht zij niet aan het wankelen, evenmin als zij schaadde aan zijn levendig geloof en zijn vurige liefde. Integendeel, veel helderder en glansrijker straalden dezen nu in volle grootheid en schoonheid.

Nooit zullen wij dat pijnlijk oogenblik vergeten, toen aan Zijne Doorl. Hoogwaardigheid werd bekend gemaakt, door welke vreeselijke ziekte zijn lichaam was aangetast. Met één blik doorzag Monseigneur de zwaarte van het Hem opgelegde kruis met al het lijden, met al de vernedering, met al de verschrikking daaraan verbonden. Maar op hetzelfde oogenblik openbaarde zich in al haar glans de christelijke grootheid zijner ziel. Het was een overweldigend schouwspel! Diep ootmoedig wierp Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid zich plotseling op Zijne knieën voor Zijn dierbaar kruisbeeld, omhelsde het en een alles doordringenden, liefdevollen blik slaande op den gekruisten Verlosser, sprak Hij luide met kalmte en vol o[illegible] *Lieve Jesus, ik offer U m[illegible] Uw aanbiddelijke wil* [illegible] met het kruis steeds a[illegible] hart gedrukt, bleef Hij ge[illegible] in de vertrouwelijkste en in[illegible] vereeniging met zijn goddeli[illegible]r. Grootmoedig was d[illegible] gebracht en nooit werd het te[illegible]men.

[illegible] het verpletterend zwaar v[illegible] menschelijke natuur, wel w[illegible] bij kalme overweging de st[illegible] hevig, wel hoopte Zijne [illegible]tige Hoogwaardigheid, d[illegible]lijke ziekte, Hem overge[illegible], slechts een tijdelijke bep[illegible] zoude wezen, dat die bitte[illegible] zoude voorbijgaan en Hij [illegible]chenkomst zijner veelge[illegible] Moeder Maria, de onbevlekt on[illegible]te Lourdes, hare bevoorre[illegible]plaats, wonderdadig gene[illegible] ontvangen. Maar God ha[illegible]s beschikt. Heerlijker wi[illegible]n trouwen dienaar belo[illegible] zware beproeving; na zu[illegible]zaam lijden, met heldha[illegible] doorstaan, wilde God He[illegible]s kronen met de onverga[illegible]kroon.

[illegible]

no[illegible]

van[illegible]

nig[illegible] hooren. Reeds was Hij nagenoeg gescheiden van zijn familie, zijn ordebroeders, zijn priesters, zijn geestelijke kinderen, zijn dierbaar Vicariaat; reeds lag zijn lichaam vele maanden lang machteloos en hulpbehoevend op het bed van smarten in afwachting van het steeds langzaam naderend einde, maar zijne *waardigheid* had Hij nog behouden; die band, die Hem met zijn Vicariaat vereenigd hield, moest nog worden verbroken.

Nimmer had Zijne Doorl. Hoogwaardigheid dit vermoed, niemand waagde 't ook er slechts op te zinspelen, overtuigd dat deze scheiding van zijn volk tot diep in de ziel zou doordringen.

Ten laatste — het was slechts eenige weken voor zijn dood — mocht men niet langer zwijgen en stelde men Zijne Doorl. Hoogwaardigheid voor: formeel afstand te doen van Zijn Apostolisch Vicariaat.

Welke gevoelens bewogen toen die groote heilige ziel? Slechts gevoelens van kalme onderwerping aan God en offervaardigheid tot ons welzijn: *"als men meent,"* zoo sprak Hij met voorbijzage van alle eigenbelang, — *"dat dit voordeeliger zal zijn voor mijn dierbaar Vicariaat, dan zal ik volgaarne van alles afstand doen."*

Het laatste offer was nu gebracht. Van alle aardsche banden ontbonden kon de Hooge Lijder in waarheid herhalen: aan Christus, Zijn Heer en Meester nu eenig en alleen toe te behooren.

Nu ook zond Christus Zijn Engel om den band te verbreken, die de ziel zijns dienaars vereenigde met het lichaam en gene mede te voeren naar het Rijk der eeuwige vergelding.

Een heilig leven was geëindigd, het leven van onzen Vader in Christus. Maar Dien wij verloren op aarde, hopen wij, dat onze Voorspreker geworden is voor den troon van God. *Geloofd, aanbeden en geprezen zij te allen tijd de H. Wil van God*, dit woord B. G. moet ook ons van het hart bij onze nederige onderwerping aan Gods ondoordringbare raadsbesluiten. In het lijden en het sterven van onzen beminden Vader zijn ook wij, zijne kinderen, zwaar beproefd. Maar heeft Gods barmhartige liefde Hem gesterkt, die ons zoo dierbaar was, en diens lijden doen overgaan in een heerlijke vreugde, vastelijk hopen wij, dat ook onze beproeving spoedig zal voorbijgaan, dat God zich onzer zal ontfermen en spoedig ons een waardigen opvolger zal zenden, bezield met den dubbelen geest van zijn voorganger.

Dan ééne gedachte, B. G., beangstigt ons hart: misschien zag het aldoordringend oog van God op die ziel nog vlekken, die verborgen lagen voor onze blikken. Die smetten moeten noodzakelijk worden uitgeboet, alvorens de hemelpoorten zich zullen ontsluiten voor de ziel van onzen dierbaren afgestorvene. Welnu, gij weet 't, wij kunnen hier krachtdadig hulp verleenen door onze goede werken en onze gebeden. Laat uw medelijdende liefde en uw [illegible]

Wij van onzen kant verzoeken en gelasten te dien einde, dat in alle kerken van Ons Vicariaat door de Eerw. Heeren Geestelijken, in vereeniging met de vergaderde geloovigen gedurende acht achtereenvolgende dagen den Rozenkrans zal gebeden, en gedurende zes achtereenvolgende Zondagen de Psalm *"De profundis"* met de oratio *"Deus qui inter Apostolicos"* na den Rozenkrans zal gezongen worden.

Tevens maken Wij U allen bekend, B. G. dat Wij, die krachtens bepaling van wijlen Z. D. H. Mgr. Joosten gedurende diens afwezigheid met het Bestuur van het Apostolisch Vicariaat waren belast, krachtens gelijke beschikking met dat Bestuur belast blijven, totdat de H. Stoel een opvolger van onzen overledenen Vicaris zal hebben benoemd. Die beschikking hebben Wij, na het ontvangen den doodsbericht, nog denzelfden dag aan de vergaderde Geestelijken voorgelezen en bekend gemaakt.

Moge de goede God weldra ons een waardigen opvolger van onzen overleden Bisschop zenden! Te dien einde moeten wij ons allen dagelijks in het gebed vereenigen en zoo door onze gebeden den Hemel een heilig geweld aandoen. Daarom ook gelasten Wij, dat in elke H. Mis de Imperata *de Spiritu Sancto* — juxta rubricas —, de *drie wees gegroeten* na de H. Mis volgens vroegere bepaling, en iedere week op een dag naar verkiezing in elke openbare kerk en kapel van ons Vicariaat de *Litanie van alle Heiligen* zal gebeden worden, totdat de keuze van den nieuwen Apostolischen Vicaris zal zijn bekend gemaakt.

En zal dit Ons schrijven op den Zondag na ontvangst volgens de gebruikelijke wijze worden voorgelezen en bekend gemaakt.

Gegeven te Curaçao 20 December 1896.

fr. A. J. J. VAN BAARS,
Apost. Admin.

Het St. Nicolaasfeest te Bari in Italie.

St. Nicolaas! Wie heeft in dezen tijd van 't jaar niet hart en mond vol van dezen bij uitnemendheid hollandschen feestdag!

En juist dáárom zullen misschien velen met belangstelling kennis nemen van de wijze waarop de naamdag van den Heilige gevierd wordt in een plaats, waar men dit *a priori* niet zou verwachten.

In April van dit jaar namelijk bevond ik mij in Italië, en wel te Bari, de hoofdplaats van de provincie Puglia.

Niet weinig verwonderde ik mij, telkens over het St. Nicolaasfeest te hooren spreken, daar het reeds vier maanden geleden was sedert ik het gevierd had en nog acht maanden meende te moeten wachten voordat de goede Sint wederom verjaarde. Ik vernam echter dat de viering van den St. Nicolaasdag er steeds in 't begin van Mei plaats had, omdat men alsdan vrij zeker is van mooi weer, terwijl het slechte weer in December 't feest zou doen mislukken of zelfs onmogelijk maken.

St. Nicolaas dan is de beschermheilige der stad Bari. Zijn gebeente, dat menigeen wellicht in Spanje zou willen zoeken, rust in de groote St. Nicolaas-kerk aldaar (dezelfde kerk, waarin vóór eenige weken de bruid van den italiaanschen Kroonprins tot het R. K. geloof is overgegaan). Rusten is eigenlijk verkeerd uitgedrukt, daar de groote Heilige nog na zijn dood voortgaat met het betrachten van een zijner hoofddeugden, nl. het weldoen aan de menschheid.

Er vloeit nl. uit zijn beenderen voortdurend water, waaraan het volk eenzelfde waarde toekent als aan het zoo bekende water van Lourdes. Zorgvuldig wordt dit opgevangen en in de feestweek voor iedereen te verkrijgen gesteld. Geen jaar gaat voorbij, dat niet een of meer wonderba-[illegible] voorkomen, zoodat [illegible] met kerkelijke plechtigheden, acht ik het onnoodig een beschrijving te geven van dàt gedeelte van 't feest, 'twelk in de kerk gevierd wordt.

De 8ste Mei is de eigenlijke datum van den feestdag.

Dagen te voren echter neemt men reeds iets buitengewoons waar. Het altijd drukke Corso is levendiger dan ooit. Hier en daar staat, midden op straat, achter of op zijn tafeltje een koopman te bewijzen, dat *zijn* waren de beste zijn en wel met een *flux de bouche*, waarvoor zelfs onze marktschreeuwers hun hoed, respectievelijk hun pet, zouden afnemen. Tentjes en kraampjes ziet men de eene naast de andere verrijzen. Alom is men bezig toestellen voor illuminatie in gereedheid te brengen en kolossale bont geschilderde altaren op te richten. Telkens worden deze werkzaamheden een oogenblik afgebroken, om een processie van pelgrims te laten passeeren, die, uit alle oorden des land, de stad reeds beginnen te vullen.

Voorop loopt een jonge man met een schel, die onophoudelijk in beweging is. Dan een man, die een kruis draagt; — vervolgens komen de bedevaartgangers, twee aan twee, eerst de vrouwen, daarna de mannen. Zeer langzaam gaat het vooruit onder onafgebroken gezang van liederen op sleepende wijze, ieder steunend op een met groen versierden pelgrimsstaf en de meesten op 't hoofd een pakje, waarin een wollen deken. De overgroote meerderheid toch is gedwongen in de open lucht te overnachten, daar in de weinige herbergen voor die duizenden vreemdelingen geen plaats is. Hier en daar zijn muziekkorpsen opgesteld, die 't hunne ertoe bijdragen, om ieder in de goede stemming te brengen voor de aanstaande feestelijkheid.

Eindelijk is de dag aangebroken. Vroeg in den morgen wordt de geheele stad gewekt door 't losbranden van verscheiden kanonnen. Alles haast zich naar buiten, terwijl reeds een dozijn muziekkorpsen de stad spelende doorkruisen. Niemand echter stoort zich hieraan, niemand loopt mede, doch ieder gaat in de richting van de Nicolaaskerk en de oude haven, welke beide de voornaamste schouwplaatsen zijn van het eigenlijke feest.

Daar 't onmogelijk blijkt de kerk zelfs te naderen, waaruit zoo dadelijk het beeld van St. Nicolaas zal worden overgebracht naar de oude haven, om daar scheep te gaan én dan twaalf uur lang op de Adriatische Zee te dobberen, begeven we ons maar terstond naar de haven. Daar zijn reeds ontelbare bootjes en visschersvaartuigen met feestvierenden bemand, en ook wij zoeken ons een plaats in een flinke roeiboot [illegible] hun midden.

Op een afgezet gedeelte aan een pier liggen twee visschers[illegible]n, rijk versierd en stevig [illegible]ar vastgesjord, op hun he[illegible]agier te wachten.

Ons valt het wachten [illegible]jk bij een tooneel zoo vol a[illegible]

Elk bootje schittert [illegible]in bonte kleederen gestok[illegible]rs in de stralende morgenz[illegible]hten scheren over het [illegible]de ranke gieken van de ,,[illegible]t", met flinke jongelieden [illegible]iegen ons voorbij.

Plotseling donderen d[illegible]en, onmiddelijk gevolgd d[illegible]afgebroken geknetter en [illegible]an tallooze raketten. De z[illegible]rt door den rook van h[illegible]rk, waar niets van te zien [illegible] te meer van te hooren [illegible]ter zelfs komt er door in b[illegible]

Wat toch is 't geval [illegible]

St. Nicolaas heeft [illegible] de pier gezet, en van di[illegible] af totdat hij zijn plaats a[illegible]eft ingenomen, gaat het [illegible]raketvuur onafgebroken [illegible]

Als eindelijk onde[illegible]doovend gejuich van de [illegible]toeschouwers de touw[illegible]akt zijn, komt er langza[illegible]wegin in de twee[illegible]elde [illegible] ge-[illegible]zee-[illegible]bare [illegible]ooten. [illegible]t anker uitgeworpen, en het beeld van St. Nicolaas blijft daar, met het aangezicht naar de stad gekeerd, twaalf uren staan.

Daar de zon warm begint te worden en de zeelucht hongerig maakt, begeven velen zich weer naar de haven om, in een der in zee uitgebouwde restaurants zich te gaan sterken voor de volgende vermoeienissen.

In de stad is intusschen het feest in vollen gang. Er wordt allerlei moois en lekker gekocht, — men bezoekt de spelletjes, waaronder er dit jaar vele betrekking hadden op den oorlog met Abyssinië, — en men kan zich niet begrijpen, als men deze voorstellingen ziet, dat er nog Abyssiniërs aan den dood ontkomen zijn. Verder zijn er vlooientheaters, waar men voor elke gedresseerde vloo, die men ziet, drie ongedresseerde mee naar huis krijgt. Dan een man met een paar kikvorschen (in den omtrek van Bari onbekend), die ook al gedresseerd heeten. Het plein voor de Nicolaaskerk staat vol kraampjes en kooplieden, onder welke verscheiden, die niets anders verkoopen dan ledige stopflesschen van allerlei vorm en grootte, bestemd om 't geneeskrachtige water te bevatten.

Des avonds wordt het beeld van St. Nicolaas onder 'tzelfde geraas en gejuich weer naar land gebracht en nu in een onafzienbare processie door de stad gedragen, begeleid door talrijke muziekkorpsen. Daar de stoet alle straten der stad moet doortrekken en Bari een plaats is van ± 100,000 inwoners, duurt deze optocht tot den volgenden morgen zeven uur.

Natuurlijk ontbreekt evenmin het onontbeerlijke vuurwerk als de illuminatie, die beiden een week lang avond aan avond worden ontstoken.

Merkwaardig is, dat noch bij de processies, noch bij 't overbrengen en ronddragen van het van goud en zilver schitterend beeld ook maar een enkele geestelijke is.

De volgende dagen neemt langzamerhand de feestvreugde af. Spellen en kraampjes verdwijnen het eene na het andere, en de pelgrims trekken onder hun eentonig gezang, naar huis terug. (*De Tijd*).

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Aanstaanden Woensdag, 13 Januari, des avonds ten 6 uur, zullen in de Sint-Anna-kerk aan de Overzijde de Metten van het Officie der Overledenen plechtig worden gezongen, en den daaropvolgenden Dondermorgen ten 7 uur de Lauden, waarna de plechtige Uitvaartdienst zal gehouden worden voor de zielerust van wijlen Z.D.H. Mgr. H. A. M. Joosten, titulair Bisschop van Marciana en Apostolisch Vicaris van Curaçao.

De Ned. paketschoener "Gouverneur van den Brandhof" vertrekt Dinsdag, den 12n. dezer naar de eilanden St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba.

De mails worden op den vertrekdag om 2 uur des namiddags gesloten.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven :

Adulijda Lourens, I. M. Debrot, Feleci Estele, Margarita Kuegel, Carlos Cuimanez, Hendrieta Kamphuis, Isac de Castro, Mersedes P. de Parra, Eloi Fernandez, Isabel y Teolinda Briceño, Josefa de Paultiz, Isabel Pietersz, Gonzalo Calvo, Manuela del Valle de Naar, Dilia Delvaile, Elias S. Acosta, Victor Rosania, Antonio Mayo, Teresa Kranwinkel, Leonidas S. de Fuenmayor, Antonio Hal, Leonidas Arciniegas, W. de la Nooy, Viuda J. de Langlois, J. A. May, Dilia y Leonor Henriquez, lita hermanaes.

Niet voor bestelling vatbaar de volgende drukwerken geadresseerd aan: William de Jongh — Punda, B. Fernandez — Pte., Julia Lopez — Pietermaai, L. H. Snoek y Familia—Pte., Frederik Dewindt — Punda.

Bij Gouvernements - beschikking dd. 4 dezer maand N°. 3, is Mejuffrouw E. van Romondt tijdelijk werkzaam gesteld ter Openbare Meisjesschool.

Bij Gouvernements beschikking No. 693 is aan de commissie tot het afnemen in 1896 van de examens, bedoeld bij de artikelen 29, 32 en 45 van de onderwijs-verordening, dank betuigd voor de door haar bewezen diensten, en tot het afnemen van die examens in 1897 benoemd de Heer Mr. E. I. van Lier, Administrateur der Schoolcommissie tot lid en Voorzitter, en verder de volgende in alphabetische orde genoemde Heeren als leden : F. Agterberg, K. Bonsema, F. J. A. van den Donk, H. Ferguson, Mr. J. B. Gorsira en A. T. Merkx.

Bij Gouvernements beschikking No. 694 is aan de commissie tot het afnemen in 1896 aan de examens, bedoeld bij art. 20 van de onderwijs-verordening, dank betuigd voor de door haar bewezen diensten, en tot het afnemen in 1887 van die examens benoemd de Heer Mr. Th. Nuijens, als lid en voorzitter en de Heeren H. Haytink en F. Agterberg, als leden.

Bij Gouvernements beschikking No. 699 is :

1°. aan den Heer J. Boer, aftredend lid van de Schoolcommissie, dank betuigd voor de door hem als zoodanig bewezen diensten;

2°. aan den Heer F. J. Olivier, Voorzitter der Schoolcommissie, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid van gemelde commissie, onder dankbetuiging voor de door hem in die functie bewezen diensten ;

3°. benoemd:
tot leden der Schoolcommissie de Heeren C. Statius Muller en Mr. Th. J. A. Nuijens ; en
tot plaatsvervangende leden de Heeren J. Boer en J. H. J. Hamelberg.

⁂

Op den laatsten dag van het oude jaar overleed zacht en kalm na gesterkt te zijn door de HH. Sacramenten in het klooster der Eerw. Zusters Franciscanessen aan de Overzijde de Eerw. Sœur **Servanda**, (Mejuffrouw Adriana Merkx.) Geboren te Herp in de provincie Noord-Brabant den 7n. Februari 1869, werd Zij den 21 December 1890 bekleed met het nederige habijt der volgelingen van Sint Franciscus in de Congregatie van Roosendaal. Na toegelaten te zijn den 6 Jan. 1893 tot hare religieuse beloften, aanvaarde de moedige Zuster al spoedig de reis naar de Missie van Curaçao, waar zij den 27 Maart van hetzelfde jaar voet aan wal zette. Door hare Oversten, die in dezen voorzeker de voorliefde der nederige religieuse geraden hadden, werd Zij tot verschillende nederige en eenvoudige bedieningen geroepen. De goede God echter, die meer op de meening dan wel op het werk zelf ziet, beloonde al spoedig de ijvervolle Sœur **Servanda** door haar op te roepen de kroon der heerlijkheid te ontvangen.

Dat Zij ruste in vrede !

⁂

Met genoegen vermelden wij, dat de feestdagen van Kerstmis en Nieuwjaar op meer gepaste wijze zijn doorgebracht dan dit veeltijds pleegt te geschieden. Of dit valt toe te schrijven aan het krachtig optreden der politie, aan de schaarschte der geldmiddelen of wel, gelijk een geacht colega in de pers het uitdrukt aan den moraliseerenden invloed der geestelijkheid, zeker is het, dat de stad dit jaar niet die ergerlijke tooneelen van voorheen te aanschouwen gaf. Wij koesteren den wensch, dat deze kentering in de gewoonte des volks duurzaam mag blijken, terwijl wij de politie-autoriteiten aanraden volhardend te werk te gaan door altijd en overal de uitspattingen te keeren.

Enkele bladen van ons eiland deelden hun lezers het bericht mede voorkomende in het "Centrum", dat Z. H. Paus Leo XIII aan de Eerw. paters Dominicanen der Nederlandsche provincie de vereerende opdracht gedaan heeft, te Curaçao een collegium te stichten, waarin theologie en philosophie zal gedoceerd worden ter opleiding van jeugdige priesters. Wij kunnen dit bericht slechts bevestigen, daarbij voegende, dat tot dit doel reeds bereids is aangekocht, de op ons eiland om haar prachtige ligging zoo gunstig bekende plantage "Scherpenheuvel". Spoedig hoopt men tot den bouw van het college te kunnen overgaan. Wij voor ons wenschen onder meer Curaçao geluk met deze nieuwe stichting, die ook op materieel gebied voor vele inwoners een nieuwe bron van inkomsten zijn zal.

Naar wij vernemen heeft de Heer O. F. A. Chapman den 22n. December ll. met gunstig gevolg zijn examen als apotheker afgelegd. Wij wenschen genoemden Heer met die onderscheiding van harte geluk.

De Amerikaansche sleepboot Rigt Arm, die dezer dagen alhier uit New-York aankwam, ten einde de Duitsche boot Thuringia, op de Oostkust van ons eiland gestrand, vlot te krijgen, is hierin uitmuntend geslaagd.

NEDERLAND.

Aan de *N. R. Ct.* wordt van 1 Dec. geseind :

Gisteren is het 12de bataljon naar de Montassik uitgerukt. Het achtergelaten veldkanon en mortier zijn teruggevonden.

Bij het Departement van Koloniën is ontvangen het volgende van 8 Dec. gedagteekende telegram van den Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië, betreffende de krijgsverrichtingen in Atjeh :

Te Segli werd door eene patrouille

van 50 man, zoekende naar verscholen roovers van prauwen, een benting aangetroffen; deze genomen, doch verlaten toen de vijand van alle kanten kwam opzetten. Terugtocht niet bemoeilijkt.

Gesneuveld een korporaal en 2 fusuliers; gewond een officier en 8 militairen beneden dien rang. Verliezen van den vijand heeten aanzienlijk.

— Aan een geïllustreerd artikel door *l'Illustration* aan onze Koninginnen in verband met het verblijf der Majesteiten in Frankrijk gewijd is het volgende ontleend:

Het hotel (te Pugny-Corbières)— eigenlijk meer een villa — is geheel door HH. MM. gehuurd.

Daar begint Koningin Wilhelmina haar dag al 's morgens om 8 uur met pianospelen, terwijl de Regentes zich aan haar schrijftafel met staatszaken bezighoudt.

Daar klinken klokjes .... het pianospel houdt op. 't Zijn ossen met een boerinnetje, om te poseeren voor een aquarel. In de veranda zit Koningin Wilhelmina ijverig te schilderen — zelve zeer schilderachtig, met haar kleinen chignon, twee papilotjes op het voorhoofd, een pelsmantel over de schouders en met een vroolijk lachend gezichtje. Na die séance wipt zij de trap op naar haar kamer en tien minuten later komt zij terug, nog vroolijker, in een kort blauw kleedje en haar alpenstok in de hand. Door een ouden knecht vergezeld, die moeite heeft haar bij te houden, gaat zij dan tot het ontbijt wandelen in het gebergte. De rotsen en bergtoppen hebben al het bekoorlijke van het vreemde voor deze jonge Koningin van een land van onafzienbare vlakten.

's Middags gaan moeder en dochter rijtoeren doen in den omtrek.

"Als de Koninginnen," zoo besluit het artikel, "van dit schoone plekje van Frankrijk herinneringen meenemen, van gelijken aard als zij er achterlaten, dan zullen die zeer aangenaam zijn."

BUITENLAND.

Rome. — In het openbaar Consistorie zijn tot het kardinalaat verheven: Satolli, Jacobini, Agliardi, Ferrata, Cretoni, Pierotti en Prisco. Deze kardinalen begaven zich te half tien naar de Sixtijnsche kapel. Ten 10 uur verscheen Z. H. in de Paramentenzaal, waar de kardinalen en prelaten waren vereenigd. Het corps diplomatique en de Romeinsche aristocratie was in de Sala Royale. De advokaat van het consistorie heeft ten gunste van de zaak van Jeanne d'Arc gesproken. Vervolgens heeft Z. H. een geheim Consistorie gehouden, waarin een aantal bisschoppen voor Peru, Brazilië en de Vereenigde Staten zijn gepreconiseerd.

— Kardinaal Pierotti is 60 jaren oud en behoort sinds zijn 15de jaar tot de orde der Dominicanen. Hij is professor in de theologie aan de Minerva en pastoor der kerk van dien naam geweest, daarna meester der apostolische paleizen (een ambt, het eerst door den H. Dominicus en sedert dien steeds door zijn geestelijke zonen bekleed.)

— Uit Rome wordt gemeld, dat Z. H. de Paus weldra een nieuwe, zeer belangrijke encycliek zal uitvaardigen. Daar een zeker aantal bisschoppen zich hebben beklaagd over de oppositie door sommige groepen van personen gevoerd, welke groepen dezelfde zijn, die, hetzij direct, hetzij indirect de politiek van den H. Stoel bestrijden, vermoedt men, dat dit pauselijk document over het gezag der bisschoppen zal handelen. Tevens zou de Paus hiermede antwoorden op de beweringen van Anglicanen en schismatieken, dat de bisschoppelijke jurisdictie in het absolutisme van het hoogste gezag in de Kerk zou opgaan.

— De gezondheidstoestand van Leo XIII blijft steeds uitnemend. Dezer dagen moet Z. H. hebben verklaard, dat Hij de twintigste eeuw wilde beleven. Alle katholieken zullen dit verlangen zeker van harte onderschrijven.

— Het Vaticaan heeft aan Ferdinand Brunetière, den bekenden directeur van de *Revue des Deux Mondes* doen weten, dat de H. Vader hem op de hartelijkste wijze zal ontvangen.

— Volgens loopende geruchten zou de Fransche regeering sinds eenigen tijd bij den H. Stoel met meer klem aandringen op de benoeming van twee nieuwe kardinalen. Eén candidaat zou reeds definitief zijn aangewezen, terwijl voor een tweede benoeming de keus nog weifelt tusschen den aartsbisschop van Lyon, mgr. Couillié en den primaat van Normandië, mgr. Sourrieu.

Italie. — In de italiaansche Kamer is de Regeering geïnterpelleerd over het vermoorden eener italiaansche expeditie door de Somali's van Magadoxa, in het italiaansche protectoraat op de Oostkust van Afrika. Volgens rapport van den italiaanschen consul te Zanzibar had de zaak zich aldus toegedragen:

De consul-generaal te Zanzibar, Secchi, was aan boord van de *Volturno* te Magadoxa aangekomen en wilde met een karavaan de oevers van de Wedi onderzoeken. Hij vertrok in den namiddag van 25 November, vergezeld door kapitein Maffei, commandant van de *Staffetta*, kapitein Maji-Ordini, commandant van de *Volturno*, den directeur der douanen, 7 officieren en 6 onderofficieren en soldaten, benevens 70 gewapende Askari's. De blanken waren te paard. Na een marsch van vijf uur sloeg men het kamp op, en reeds dienzelfden nacht werd men door de Somali's overvallen; de Italianen trokken naar de kust terug; maar na eenige uren waren zij zoo uitgeput dat zij zich niet meer door de aanvallers konden heenslaan. Van de Askari's werden er 18 gedood en 17 gewond; de overigen vluchtten. Een korporaal en twee italiaansche soldaten zijn ontkomen, alle andere blanken zijn vermoord. Denzelfden dag waarop het bericht van den overval te Magadoxa aankwam, is een afdeeling van 100 soldaten naar de plaats van het onheil vertrokken. De lijken werden gevonden en eenige omwonende stammen getuchtigd.

Het italiaansche oorlogschip *Volta* is met vijf mitrailleuses en krijgsvoorraad uit Napels naar Magadoxo vertrokken, om den gepleegden moord te wreken. De *Opinione* bevestigt het gerucht dat de *Volta* Masowah zal aandoen om daar 200 Askari's, voor de kust van Somaliland bestemd, aan boord te nemen.

Frankrijk.—Dezer dagen zijn er wanordelijkheden voorgevallen te Marseille tengevolge van de plotselinge weigering van eenige huizen, om vreemde 10 centimes-stukken aan te nemen, die tot nu toe overal in omloop waren.

De troepen volks, die Woensdagmorgen op het markplein waren samengestroomd gingen 's middags tot ongeregeldheden over. Na afloop van een meeting begaven zich 4000 manifestanten naar de préfectuur. De heer Fleret heeft de afgevaardigden ontvangen, maar was niet in staat, zooals men begrijpen kan, hun een voldoend antwoord te geven.

Vandaar begaven zich de manifestanten naar het bureau van 't blad, dat de quaestie der vreemde munten geopperd had, en hieven kreten aan. Daarna gingen ze naar een geldwisselaar, die door aangeplakking had bekend gemaakt, de vreemde munten met een verlies van 15 à 30 pCt aan te nemen.

Eerst heeft het volk geprotesteerd, en vervolgens toen men de plakaten wegnam, heeft het de magazijnen en bureaux overmeesterd en bestolen. Men legde er de hand aan de waarden en in een oogenblik waren de winkelruiten en het voorgedeelte van den winkel vernield. De geldwisselaar en zijn personeel hebben zich met moeite aan de overweldigers kunnen ontkomen, die met verbittering, uitgedrukt door de kreten. "Ter dood! te water!" voor hun leven deden vreezen.

Niettegenstaande de regen bij stroomen nederviel, duurde de manifestatie voort. De banken werden uit voorzorg gesloten.

De toestand dreigt nog erger te worden, want de tramway-maatschappij zal op haar beurt de vreemde munten weigeren. Men verwacht dan ook nieuwe oproerigheden.

De bevolking verwijt aan de regeering, de invoering naar Marseille van in Frankrijk niet-gewilde munten, en vooral de invoering van grieksche bronzen munten, die zelf in Griekenland niet meer gewild zijn.

De douane had, vooral in den laatsten tijd, de oogen gesloten voor aanzienlijke zendingen, die den plaatselijken handel belemmerden waar sedert twee maanden geen fransch kopergeld meer gevonden wordt.

Duitschland. — Men beweert, dat het proces wegens meineed tegen den commissaris der geheime politie Von Tausch wel eens onthullingen zou kunnen brengen over de veelbesproken zaak der lasterbrieven aan het hof, waarvan de ceremoniemeester baron Von Kotze verdacht werd, en over het verraad van geheime staatsstukken aan het socialistenblad de *Vorwärts*.

De ontslagen *Tageblatt*-redacteur Gingolf Stärk heeft getuigd, dat de reden van Von Tausch' vijandige gezindheid tegen Von Marschall was: dat hij dezen als een indringer beschouwde, wiens ambt alleen aan graaf Herbert Bismarck toekwam.

— In den Duitschen Rijksdag heeft bij de behandeling der begrooting van marine, het Centrum zijne stem verheven tegen het militairisme. De heer Fritzen wees namens deze partij op de ontevredenheid, die onder het volk wordt verwekt door de eindelooze pensioneeringen, en nu weer door de meerdere aanvragen voor schepen enz. Wij zullen ons, riep spreker onder de toejuichingen van Centrum en linkerzijde uit, het laatste bloed niet laten aftappen, om eene fantastische wereldpolitiek na te jagen, waardoor het Duitsche Rijk reeds eenmaal ten onder is gegaan.

Namens de radicalen verklaarde Richter, dat zijne partij de aangevraagde gelden voor den bouw van nieuwe schepen weigert. Hij vermoedde, dat Duitschland, hetwelk in Europa met Oostenrijk en Italië samengaat, een bondgenootschap in het Oosten met Frankrijk en Rusland op het oog heeft, zooals zich reeds als een samengaan voordeed na den Japansch-Chineeschen oorlog.

— Tijdens een bal te Berlijn heeft eene vermakelijke gebeurtenis plaats gehad.

Een kolonel treedt op een jongen luitenant toe, die pas de militaire school had verlaten en als eenige decoratie op de borst eene groote plaat droeg, versierd met diamanten.

„Zeg eens, luitenant, wat is dat voor een ding?" vroeg hij.

„Het is een orde, kolonel."

„Een orde? Maar toch geen Pruisische; ik ken ze niet."

„Het is een Engelsche orde, kolonel."

„Zoo, zoo! En wie heeft u die orde gegeven?

„Mijne grootmoeder, kolonel."

„Uwe grootmoeder!" riep de kolonel uit, terwijl hij het uitproestte van lachen. „Hoe heet zij?"

„Hare Majesteit Victoria, koningin van Engeland," antwoordde de jonge prins Albrecht van Sleeswijk-Holstein, terwijl de kolonel verlegen aftrok.

— In Duitschland schijnt de trouwlust der jonge mannen steeds menigvuldiger langs den „meer en meer gebruikelijken weg" bevrediging te zoeken. Vele officieren schenen zich daartoe ook reeds van advertenties te bedienen. De keizer echter was allesbehalve ingenomen met deze weinig krijgshaftige manier van hartbestorming, en hij heeft eene circulaire aan de officieren gericht, waarin hij dreigt zonder meedoogen elken officier uit het leger te zullen jagen, die het waagt een huwelijk te sluiten door middel eener advertentie of door tusschenkomst van een huwelijksagentschap.

Spanje. — Een nieuw blijk van opofferende vaderlandsliefde wordt uit Santander aan de *Indépendance* bericht. Het houdt in, dat kooplieden, industrieelen en aanzienlijke financiers zich hebben vereenigd om aan de regeering een rentelooze leening van 400 millioen peseta's voor te stellen. De leening zou geschieden door uitgifte van stukken van 100 peseta's, aflosbaar in tien annuïteiten na den oorlog.

Turkije. — In het Dec.-nummer van de *Contemporary Review* komt een artikel voor over het leven van den Sultan, dat geschilderd wordt als een voortdurende gejaagdheid, angst, achterdocht, geslepenheid.

Merkwaardig is de mededeeling, dat niemand weet, waar de Sultan slaapt. Er zijn meer dan 50 slaapgelegenheden voor den beheerscher der geloovigen, hetzij in de vertrekken zijner wettige vrouwen, hetzij in het park, hetzij in Yildiz Kiosk zelf. 's Sultans slaapvertrekken zijn gesloten met ijzeren deuren, voorzien van geheime sloten. In de wanden der vertrekken zijn nog schuilplaatsen, die den Sultan alleen bekend zijn. Twee groote St. Bernardhonden houden buiten de deur de wacht. De Sultan weet, dat zijn tweebeenige bewakers om te koopen zijn, maar de viervoetige niet.

Griekenland.—De orkaan, die Athene en den Piraeus geteisterd heeft, was ongekend hevig en langdurig. Aan de nadere berichten over de verwoestingen, door den storm aangericht, wordt het volgende ontleend.

De Ilissos, die het grootste deel van het jaar nagenoeg droog ligt, rees op eens tot een hoogte van 20 voet, zoodat de naburige voorsteden onder water gezet, en gedeeltelijk verwoest werden. Ook werden eenige schokken van aardbeving tijdens den storm gevoeld. Alle bruggen over de Ilissos, op twee na, werden weggeslagen. Vooral de buitenwijk Batrachonisi, die door het arme volk bewoond wordt, had zwaar te lijden, vele huizen zijn daar geheel ingestort.

In den Piraeus was de verwoesting nog erger. Het lager liggende deel der stad, waar veel fabrieken staan, werd overstroomd, hier en daar 5 tot 6 voet hoog. Tal van menschen werden onder de puinhoopen der instortende gebouwen begraven. De gasfabriek kon niet in werking blijven, zoodat 's avonds alles in duister was gehuld. Men vreest dat ook vele dorpen van Attica zwaar geteisterd zijn, o. a. is het kampement der Armeensche vluchtelingen te Kolonos overstroomd. De meeste verbindingen met het binnenland zijn gestoord. Donderdagavond waren reeds 28 lijken gevonden langs de oevers van de Ilissos en de Kephisos, en 18 in den Piraeus en Phalernu. Alleen aan de fabrieken van den Piraeus moet 2 millioen drachmen schade toegebracht zijn. De koning heeft dadelijk 3000 dr. gezonden aan het hulp-comité.

De spoorwegen zijn op verschillende plaatsen vernield. Bij het omvallen van de locomotief van een trein uit Patras werd de machinist gedood. De Europeesche mail is met een speciale boot door het kanaal van Korinthe verzonden.

Voor zoover men kan nagaan is geen van de oude monumenten beschadigd. De bemanning der Fransche en Russische oorlogsschepen helpt aan het reddingswerk, en de zoeklichten van de schepen worden daarbij op de stad gericht.